Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Contactpersoon
[redacted]

Datum
24 juni 2026

nota

Bewindspersonenoverleg met de MBZK op 2 juli 2026 over Kamerbrief wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb

Bijlagen

1. gezamenlijke nota BZK en JenV
2. conceptbrief aan TK
3. passages verslag plenair debat 24 juni 2026
4. nota d.d. 12 maart 2026 (met bijlagen)
   a. overzicht geraamde kosten per onderdeel consultatieversie wetsvoorstel
   b. factsheet Awb
   c. passages verslag CD 11 december 2025
5. brief van MBZK aan TK d.d. 23 juni.

1. Aanleiding

Met de MBZK is afgesproken om op 2 juli a.s. een bwo te houden over het voorstel voor de Wet versterking waarborgfunctie Awb en daarin de brief aan de TK te bespreken die opvolging geeft aan de vraag van het Kamerlid Sneller in een commissiedebat in december 2026 (zie bijlage 4c.) naar de stand van zaken van het wetsvoorstel en het verzoek om inzichtelijk te maken welke onderdelen van het voorstel kosten met zich meebrengen.

JenV en BZK hebben een gezamenlijk nota opgesteld voor het bwo maar hierbij zijn twee geschilpunten over de brief overgebleven. Deze geschilpunten moeten in het bwo beslecht worden. BZK en JenV schrijven daarom ook allebei een eigen nota aan hun eigen bewindspersoon (voor u dus deze).

2. Geadviseerd besluit

Geschilpunt 1: wel of geen tabel in de brief over de kosten per ministerie (JenV wil dat wel, BZK wil dat niet)

ADVIES:
U wordt geadviseerd aan te geven dat het voor u belangrijk is dat de TK kan inzien welke onderdelen van het wetsvoorstel kostbaar zijn en hoe de verschillende beleidsterreinen hierdoor geraakt worden. Om dat laatste inzichtelijk

te maken is **een tabel met de percentuele verdeling van de kosten over de ministeries** nuttig. Deze tabel is door BZK zelf opgesteld, maar in een latere versie van de brief zonder duidelijke reden er uit gehaald. Ook indien u besluit om de tabel niet in de brief op te nemen – wat wij niet adviseren – blijft als zelfstandig geschilpunt (geschilpunt 2) bestaan of de brief voor verzending aan de MR moet worden voorgelegd.

Geschilpunt 2: brief wel of niet via de MR (en voorportaal)
(JenV wil dat wel, BZK wil dat niet)

ADVIES:
U wordt geadviseerd om samen met de MBZK te besluiten dat de brief voordat deze verzonden wordt aan de MR moet worden voorgelegd. Dit laatste gebeurt bij voorkeur dan langs de voorgeschreven weg van voorbereiding in het ambtelijk voorportaal (CBJ).
Hiervoor heeft u de volgende redenen:

a. IRF heeft aan JenV aangegeven dat vanuit FIN wordt verwacht dat deze brief pas verstuurd wordt nadat deze langs het ambtelijk voorportaal en MR is geweest, omdat de inhoud meerdere departementen raakt en betrekking heeft op coalitieakkoordmiddelen die nog op de aanvullende post bij Financiën staan.

b. In de brief wordt de ambitie geformuleerd om twee onderdelen in (de eerste tranche van) het wetsvoorstel op te nemen waarvan bekend is dat deze – ook na aanpassing – zo veel kosten dat daarmee de op basis van het coalitieakkoord beschikbare middelen voor het voorstel ruimschoots worden overschreden. Als hierover niets worden afgesproken landen deze kosten voor het merendeel bij de ministeries met grote uitvoeringsorganisaties en JenV i.v.m. de claims van de rechtspraak en de IND. De brief kan aanleiding zijn om tot nadere afspraken te komen. Als deze er niet zijn, komt de discussie over wie wat betaalt alsnog op bij behandeling van het voorstel in de MR voordat het voor advies naar de RvS wordt gestuurd. Het is beter – ook i.v.m. de inzet van ambtelijke capaciteit – om zo snel als mogelijk duidelijkheid te krijgen van de rest van het kabinet over commitment op dit wetsvoorstel.

c. In de brief wordt aangekondigd dat er aanvullende uitvoeringstoetsen worden gevraagd op de twee genoemde onderdelen van het wetsvoorstel. In principe komen formele verzoeken tot uitvoeringstoetsen van de verantwoordelijke ministeries aan de betreffende uitvoeringsorganisaties. Hier moeten zij toe bereid zijn en iig niet door worden overvallen.

Het is denkbaar dat de MBZK vanwege de druk uit de Kamer om snel met de brief te komen stelt dat het beter is om de MR over te slaan, maar ons advies is absoluut vast te houden aan instemming van de MR met de brief.

In het rechtsstaatdebat op 24/6 heeft MBZK toegezegd dat de brief "uiterlijk kort na de zomer" wordt verzonden (zie bijlage 3.).

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en bestuursrecht

Datum
24 juni 2026

Deze toezegging laat ruimte voor behandeling in voorportaal (8/9) en MR (18/9). Toezending zal dan op 18/9 kunnen plaatsvinden.

3. Kernpunten

- In het coalitieakkoord staat: "Het wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt doorgezet."

- De op basis van het coalitieakkoord beschikbare 10 miljoen structureel voor dit voorstel is bij lange na niet genoeg voor dekking van het wetsvoorstel in zijn huidige vorm. Uit de uitvoeringstoetsen bleek dat de kosten van het wetsvoorstel zoals dat in consultatie was gegaan overheidsbreed werden geraamd op ten minste ca € 300 mln structureel.

- U bent hierover eerder uitgebreid geïnformeerd bij nota van 12 maart 2026 (zie bijlage met bijbehorende stukken) welke met u besproken is op een "bijpraatsessie" op 18 maart 2026.
  Naar aanleiding hiervan gaf u reeds aan graag een bwo met de MBZK te houden.

- Inmiddels is in overleg met BZK besloten dat tranchering van het wetsvoorstel onvermijdelijk is. Niet alles kan in één keer. Dat het wetsvoorstel in tranches wordt ingevoerd, is door MBZK op 23 juni gemeld in een kort briefje aan de Kamer in antwoord op een rappelbrief van de VKC BZK (zie bijlage 5.). Er zijn onderdelen die weinig tot niets kosten en die binnen de beschikbare gelden van 10 miljoen kunnen worden ingevoerd. BZK wil in deze fase echter juist de twee duurste onderdelen - uitbreiding van de werking van het evenredigheidsbeginsel en eerder contact met bezwaarmakers - ondanks de financiële belemmeringen niet loslaten. Over dit geschilpunt heeft hoogambtelijk overleg plaatsgevonden tussen de directeuren van WJZ en CZW (BZK), de dgRR en de dgOBR (BZK). Daarbij is besloten dat bij wijze van compromis in de brief aan de TK kan worden opgenomen dat het de ambitie is deze voorstellen mee te nemen, maar dat deze eerst aan uitvoeringsinstanties, medeoverheden en de rechtspraak zullen worden voorgelegd voor een aanvullende toets op uitvoerbaarheid en financiële gevolgen. Pas als hierover duidelijkheid bestaat, zal worden besloten of het haalbaar is de genoemde onderdelen in de eerste tranche op te nemen, zo is in de conceptbrief vermeld.

- Bij het hoogambtelijk overleg lag de brief voor, zoals die op dat moment ambtelijk was overeengekomen tussen BZK en JenV. Daarin was de tabel met de kosten verdeeld over de ministeries opgenomen. In het overleg is toen niet besloten dat de tabel er uit moest. Wel is besloten dat behandeling in de MR als beslispunt aan de bewindspersonen zou worden voorgelegd. Zoals bij het geadviseerd besluit is opgemerkt wilde BZK bij de uitwerking van het compromis in de brief de tabel opeens verwijderd hebben.

- Voor JenV heeft de rechtspraak een claim gelegd van € 24,6 mln structureel en € 36,9 mln incidenteel. Deze claim betreft vrijwel geheel één onderdeel van het wetsvoorstel: de uitbreiding van de verplichting voor bestuur en rechter om het evenredigheidsbeginsel toe te passen. Het

compromis raakt dus uw begroting.
Voor JenV wordt de AenM-begroting ook geraakt door de kosten die de IND heeft geclaimd. De IND claimt voor de uitbreiding van het evenredigheidsbeginsel € 3,6 mln structureel en voor uitbreiding contact met bezwaarmakers € 5,9 mln structureel

- De nu voorliggende Kamerbrief is in december 2025 door uw ambtsvoorganger toegezegd voor Q1. Brief moet worden verzonden door MBZK omdat deze eerste ondertekenaar is van het wetsvoorstel. JenV had reeds in december een concept voorgelegd aan BZK, maar BZK stemde daar niet mee in en schoof dit op de lange baan, zodat de toezegging niet is nagekomen.

4. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.